

Datu aizsardzība Erasmus+ programmas projektu īstenošanā

Valsts izglītības attīstības aģentūras personas datu aizsardzības speciālists
Dana Voitiņa, 2024.gads

EIROPAS SAVIENĪBA

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Erasmus+

Bagātini pieredzi, domā plašāk

Personas datu apstrādes prasības

- Nosaka līgums.
- Nosaka Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību akti:
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regula (ES) 2021/817, ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās "Erasmus+" un atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. maija Regula (ES) 2021/888, ar ko izveido programmu "Eiropas Solidaritātes korpuss" un atceļ Regulas (ES) 2018/1475 un (ES) Nr. 375/2014;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regula (ES, Euratom) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

Projekta īstenotāja statuss

APSTRĀDĀTĀJS:

- fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, **kura pārziņa vārdā apstrādā personas datus.**
- Tas nozīmē, ka projekta īstenotājs rīkojas saskaņā ar EK rakstveida norādījumiem (līgums, vadlīnijas, e-pasti utt.)!

Personas datu apstrādes principu ievērošana, nodrošinot projekta īstenošanu

- tiku apstrādāti likumīgi, godprātīgi un datu subjektiem pārredzamā veidā,
- tiku vākti konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos, un to turpmāku apstrādi neveiktu ar minētajiem nolūkiem nesavietojamā veidā,
- būtu adekvāti, atbilstīgi un ietvertu tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos,
- būtu precīzi un vajadzības gadījumā tiku atjaunināti,
- tiku glabāti veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju, ne ilgāk, kā tas nepieciešams nolūkiem, kādos datus apstrādā,
- tiku apstrādāti tādā veidā, kas nodrošina datu atbilstošu drošību.

Likumīgums, godprātība un pārredzamība

- Likumīgums – personas datu apstrāde noteikta ārējā normatīvajā aktā!!! Iestādes/organizācijas iekšējais tiesību akts nerada tiesisko pamatu personas datu apstrādei.
- Godprātība – ietver visus personas datu apstrādes principus, piem., personu informēšanu par datu apstrādi, datu apstrādi saskaņā ar nolūku, glabāšanas ierobežojumu utt.
- Pārredzamība – Datu regulā ietverts pamatprincips, kas ietver pasākumu kopumu, kādā veidā ir jāinformē datu subjekts par personas datu apstrādi, kā jānodrošina datu subjekta tiesību īstenošana, kā jākomunicē ar datu subjektu personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā. (Privātuma politikas, līguma punkti par personas datu apstrādi, datu subjekta tiesību īstenošana u.c.)

Nolūka ierobežojums

- Personas datu apstrādes nolūks ir atbilde uz jautājumu: «Kāpēc ir jāapstrādā konkrētie personas dati?»»
- Personas datus apstrādā, ja to nosaka ārējais normatīvais akts vai nolūku ir noteikusi Eiropas Komisija.
- Personas datus neapstrādā bez nolūka!!!

Datu minimizēšana

- Apstrādā tik daudz personas datus, cik ir nepieciešams nolūka sasniegšanai, atbilstoši EK norādījumiem.
- Ja personas datu apjomu nosaka normatīvais akts, tad apstrādā tādu personas datu apjomu, ko nosaka normatīvais akts.
- Ja konstatē, ka apstrādā pārāk daudz personas datus, tad tos dzēš!

Precizitāte

- Apstrādā aktuālus un precīzus personas datus.

([..] atjaunina informāciju, kas tiek glabāta "Erasmus+" ziņošanas un pārvaldības rīkā. [..])

- Neprecīzos datus precizē. Nejaukt ar vēsturiskajiem datiem. Ja ir nepieciešams funkciju pildīšanai vēsturiskos datus saglabā, bet papildina ar aktuālajiem personas datiem.

Glabāšanas ierobežojums

- Glabā tik ilgi, cik to ir noteikusi Eiropas Komisija līgumā, savos norādījumos, vadlīnijās (līguma 20.punkts)
- Dokumentācijas un uzskaites glabāšana: 5 gadi (vai 3 gadi dotācijām, kas nepārsniedz 60 000 EUR) pēc galīgā maksājuma.
- Pārskatīšana: līdz 5 gadiem (vai 3 gadi dotācijām, kas nepārsniedz 60 000 EUR) pēc galīgā maksājuma.
- Revīzijas: līdz 5 gadiem (vai 3 gadi dotācijām, kas nepārsniedz 60 000 EUR) pēc galīgā maksājuma.
- Ja personas datus iznīcina no papīra dokumentiem, tas jādara arī informācijas sistēmā, e-pastā un citās vietās, piem., darba dators.

Atbilstoša drošība

- Personas datus apstrādā, izmantojot atbilstošus tehniskos un organizatoriskos pasākumus.
- Tehniskie pasākumi – informācijas sistēmas, datoru, e-pasta drošības nodrošināšana.
- Organizatoriskie pasākumi – iekšējie tiesību akti, kas ietver skaidru rīcību ar personas datiem.

Personas datu aizsardzības prasības

Prasības, kas izriet no Regulas Nr.2018/1725:

- 29.pants – projekta īstenotājs apstrādā personas datus līgumā noteiktajā kārtībā un apjomā, Eiropas Komisijas vadlīnijās, skaidrojumos noteiktajā kārtībā.
- 30.pants – tikai saskaņā ar Eiropas Komisijas norādījumiem.
- Projekta īstenotājam nav tiesību apstrādāt tā rīcībā esošos personas datus citiem nolūkiem, piem., informācijas nosūtīšanai, lai informētu par projekta īstenotāja pasākumiem, kas nav saistīti ar Erasmus+ programmu, utt..

Personas datu aizsardzības prasības

➤ 31.pants – Personas datu apstrādes darbību reģistra izveide un uzturēšana.

Personas datu apstrādes darbību reģistra saturs:

- apstrādātāja vai apstrādātāju, katra pārziņa, kura vārdā apstrādātājs darbojas, un datu aizsardzības speciālista vārds, uzvārds vai nosaukums un kontaktinformācija;
- katra pārziņa vārdā veiktās apstrādes kategorijas, piem., līguma ar dalībnieku noslēgšana un izpilde (identifikācijas dati, kontaktinformācija, informācija par izglītību, finanšu informācija u.c.);
- attiecīgā gadījumā informācija par personas datu nosūtīšanu uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju, tostarp šīs trešās valsts vai starptautiskās organizācijas identifikācija, un atbilstošo garantiju dokumentācija;
- ja iespējams, 33. pantā minēto tehnisko un organizatorisko drošības pasākumu vispārējs apraksts.

Name and contact details (for publication to the general public)		Data Protection Officer (if applicable)	
Name		Name	
Address		Address	
Email		Email	
Telephone		Telephone	

Name of the processing operation	Controller			Transfer to third countries or international organisations	Description of the technical and organisational security measures
	Name	Address	Contact		
Erasmus+ and European Solidarity Corps (2021-2027): grant management and organisation registration for decentralised actions (https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data , DPR-EC-06826)	European Commission: Education, Youth, Sport and Culture (EAC)	Directorate-General for Education and Culture European Commission 1049 Bruxelles/Brussel Belgium	eu-erasmus-esc-personal-data@ec.europa.eu	(optional)	

NB. The first line of the above table serves as an example for one processing operation. The table should be populated with as many lines as there are processing operations.

Personas datu aizsardzības prasības

- Informācija, ka ir ietverta EK Personas datu apstrādes darbību reģistrā ir pieejama: <https://ec.europa.eu/dpo-register/detail/DPR-EC-06826>

Personas datu aizsardzības prasības

33.pants Personas datu apstrādes drošība

- personas datu pseidonimizācija un šifrēšana;
- spēja nodrošināt apstrādes sistēmu un pakalpojumu nepārtrauktu konfidencialitāti, integritāti, pieejamību un noturību;
- spēja laicīgi atjaunot personas datu pieejamību un piekļuvi gadījumā, ja ir noticis fizisks vai tehnisks negadījums;
- izstrādāti procesi regulārai tehnisko un organizatorisko pasākumu efektivitātes testēšanai, izvērtēšanai un novērtēšanai, lai nodrošinātu apstrādes drošību.

Personas datu aizsardzības prasības

- iekšējo normatīvo aktu par personas datu apstrādi/aizsardzību un drošību esamība;
- nodarbināto apmācība personas datu aizsardzībā;
- piekļuves tiesību nodrošināšana tikai tiem nodarbinātajiem, kuri strādā ar projektu (*piekļūst personas datiem tikai tad, ja tas ir nepieciešams Līguma īstenošanai, pārvaldībai un pārraudzībai*);
- konfidencialitātes atrunas esamība līgumos ar nodarbinātajiem, kuri piekļūst personas datiem vai Saistību raksts;
- sadarbība ar Eiropas Komisiju, t.sk. auditu/revīziju gadījumos.

Dalībnieku informēšana par personas datu apstrādi pirms datu iegūšanas

- Projekta īstenotājs nodrošina dalībniekiem atbilstošu privātuma paziņojumu par viņu personas datu apstrādi, **pirms tie tiek iekļauti** „Erasmus+” mobilitātes pārvaldības elektroniskajās sistēmās. (Līguma 5.pielikuma 5.2. apakšpunkts)
- Ievietot informāciju projekta īstenotāja mājas lapā par personas datu apstrādi programmas Erasmus+ ietvaros.
- Ja ir iespēja, tad ievietot veidlapās informāciju ar saiti, kur var iepazīties, kā tiks apstrādāti personas dati. Ja nav, tad mājas lapās ievieto vai papildina esošo Privātuma politiku ar informāciju, kas atspoguļo, kāpēc personas dati ir nepieciešami, kādi personas dati, kurš normatīvais akts to nosaka; cik ilgi glabās personas datus; vai un kam tiks nodoti personas dati.
- Projekta īstenotāji informē savās mājas lapās datu subjektus par apstrādi publicējot atsauci uz privātuma paziņojumu, kas pieejams vietnē <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>. (Šis ir noteikts, kā obligāta prasība līguma 15.2. apakšpunktā).

Personas datu aizsardzības prasības

Personas datu aizsardzības pārkāpums ir drošības pārkāpums, kura rezultātā notiek nejauša vai nelikumīga nosūtīto, uzglabāto vai citādi apstrādāto personas datu iznīcināšana, nozaudēšana, pārveidošana, neatļauta izpaušana vai piekļuve tiem.

Ja ir noticis personas datu aizsardzības pārkāpums:

- jāinformē EK un VIAA pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā 48 h laikā no brīža, kad uzzināts par personas datu aizsardzības pārkāpumu;
- jānorāda, kas noticis; kad noticis; kādi personas dati ietekmēti; cik daudz datu subjekti ir ietekmēti; iespējamās sekas, kas var iestāties; kādi pasākumi ir darīti, lai novērstu datu aizsardzības pārkāpumu un tā sekas.
- EK e-pasts: eu-erasmus-esc-personal-data@ec.europa.eu vai eac-na-data-protection@ec.europa.eu.

Personas datu aizsardzības prasības

Ja vēlas noslēgt līgumu ar apakšapstrādātāju par līgumā noteiktas darbības, kas saistīta ar personas datu apstrādi, izpildes nodošanu, tad apakšapstrādātājs jāsaņū ar EK, sūtot info uz uz e-pasta adresi: EAC-NA-DATA-PROTECTION@ec.europa.eu EAC-NA-DATA-PROTECTI.ON@ec.europa.eu.

Esošie apakšapstrādātāji ir publicēti: <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement/processors-list>.

Piemēri apakšapstrādātāja darbībām: arhīva pakalpojumu nodrošināšana, aptauju īstenošana, IT infrastruktūras nodrošināšana utt.

Kopsavilkums

- Iekšējie normatīvie akti attiecībā uz personas datu apstrādi un drošību.
- Personas datu apstrādes drošības nodrošināšana.
- Konfidencialitāte.
- Datu subjektu informēšana (Privātuma politika).
- Personas datu apstrādes darbību reģistra izveide un uzturēšana.
- Sadarbība ar EK (pēc pieprasījuma, revīzijās un datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā).

Dokumenti, kas nodrošina datu apstrādes prasības

- Iekšējie noteikumi datu apstrādes jomā (piem., Datu noteikumi/Personas datu apstrādes noteikumi/Personas datu apstrādes aizsardzības kārtība) un IT drošības jomā (IT drošības politika/Drošības noteikumi). Noteikumu nosaukumam nav nozīme, būtisks ir saturs.
- Personas datu apstrādes darbību reģistrs (paraugi nosūtīti e-pastā).
- Attiecībā uz fakta pierādīšanu, ka pieklūst projekta dalībnieku personas datiem tikai pilnvarotas personas ir varianti: rīkojums (norāda vārdu, uzvārdu, ka piedalās projekta īstenošanā) vai darba līgumā ietver punktu par projekta dalībnieku personas datu apstrādi, projekta īstenošanu vai papildina amāta aprakstu u.c. iespējams ir citi varianti.
- Konfidencialitāte. Ietver līgumā, ka nodrošina konfidencialitāti saistībā ar projekta īstenošanu. t.sk. personas datu apstrādi vai saistību raksts vai apliecinājums u.c. (paraugs saistību rakstam vai apliecinājumam e-pastā).
- Privātuma politika (nodrošina datu subjekta informēšana), ko publicē mājas lapā. Obligāti atsauci uz EK Privātuma politiku: <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>
- Ja nav mājas lapas, izstrādā Privātuma politiku, ko var nosūtīt personām uz e-pastiem, kad lūdz iesniegt personas datus + veidlapās var ietvert info par personas datu apstrādes nolūku, tiesisko pamatu un kūr var iegūt informāciju par personas datu apstrādi. Obligāti atsauci uz EK Privātuma politiku: <https://ec.europa.eu/erasmus-esc-personal-data>
- Nodarbināto apmācība personas datu apstrādes jomā. Vēlams izdots rīkojums, ka nodarbinātie (vārds, uzvārds) ir norīkoti uz apmācībām vai cits dokuments, kas apliecina, ka nodarbinātais ir piedalījies apmācībās, piem., apmācību organizatora izsniegts dokuments par dalību apmācībās (apliecinājums, sertifikāts u.c.)

Paldies par uzmanību!

Erasmus+

Bagātini pieredzi, domā plašāk